

Nr 325

Av herr **Lundberg m. fl.**, om inrättande vid Uppsala universitet av en professur i anesthesiologi.

I motion till 1963 års riksdag II: 87, undertecknad av 19 motionärer, framhölls bl. a. att den praktiska läkarvetenskapen gått mot en mycket snabb specialisering. Modern kirurgi har undergått en radikal förändring, och operativa ingrepp, exempelvis vid hjärt-, lung- och hjärnsjukdomar, plastik- och brännskador samt andra allvarliga sjukdomar, möjliggör att förut livsfarliga sjukdomar kan botas och patienten återföras till normalt arbete som fullt arbetsför. Den moderna kirurgien utför en stor humanitär gärning för de sjuka men innebär även för samhället betydande ekonomiska vinster.

De vidgade möjligheterna för kirurgiska ingrepp i hjärta, hjärna etc. har i betydande utsträckning berott på anestesiens eller narkosens utveckling, vilken spelar en grundläggande och central roll vid all kirurgisk verksamhet, speciellt då vid allvarliga kirurgiska ingrepp. Av naturliga skäl står narkosläkaren icke i rampljuset vid de stora operativa ingreppen. Men alla med någon kännedom om modern sjukvård vet, att utan narkosläkaren skulle aldrig en kirurg kunna genomföra de större kirurgiska ingreppen, som räddat så många till liv, hälsa och arbete.

Narkosläkaren spelar även en dominerande roll i all akut sjukvård i samband med plötsligt inträffade sjukdomstillstånd och olycksfall vid trafik-, drunknings- m. fl. olyckor, samt för ambulansväsendet och utbildning av personal. Narkosläkaren har en för modern kirurgi grundläggande roll i fredstid, och under krigsförhållanden får han en än mera dominerande roll i de stridande styrkornas och civilförsvarets sjukvårdsorganisation. Behovet av en snabbt utbyggd undervisning och forskning i anesthesiologien är av högsta angelägenhetsgrad för såväl stora som mindre sjukvårdsenheter. Icke blott specialisterna i anesthesiologi utan läkarna i allmänhet, inte minst på våra landsortssjukstugor och lasarett, måste få en undervisning i nivå med läkarvetenskapens ståndpunkt på här ifrågavarande område. Detta kräver, att en lärar- och institutionsorganisation för ämnet anesthesiologi tillkommer vid samtliga medicinska fakulteter. Förra året beslutades om en professur vid karolinska institutet, men denna är ännu ej tillsatt.

Vid akademiska sjukhuset i Uppsala är docenten i anesthesiologi vid universitetet även överläkare vid akademiska sjukhusets narkosavdelning. Uppsala universitet har i äskande till föregående och årets riksdag begärt en

professur i anesthesiologi med docent Martin Holmdahl som förste innehavare. Denna framställning är mycket starkt och väl motiverad med hänsyn till anesthesiologiens stora betydelse och docenten Holmdahls även i internationella sammanhang högt skattade vetenskapliga skolning och meritering samt utomordentligt betydelsefulla praktiska verksamhet inom sjukvården. Större akademiska konsistoriet i Uppsala understryker även i sina petita till årets riksdag vikten av professuren och docenten Holmdahls höga meriter och förtjänster.

Kostnadmässigt bör uppmärksammas, att den överläkarbefattning som docent Holmdahl för närvarande innehar vid akademiska sjukhuset är placerad i lönegrad B 1 och att denna befattning förutsättes bli indragen vid inrättandet av en professur som är placerad i lönegrad B 3. Merkostnaden för professurens inrättande vid ingången av kommande budgetår är således blygsam. Trots det verkligt stora behovet av ökad utbildning av narkosläkare som finns och den välvilliga behandling motionen vid förra året fick samt större akademiska konsistoriets förnyade framställning förefaller det som om universitetskanslern genom någon olyckshändelse inte uppmärksammat behovet i sina petita. För sjukvården och alla dem som står i kö för att få hjälp och räddas till liv och hälsa är det angeläget att professuren beslutas.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta att en professur i anesthesiologi med docent Martin Holmdahl som förste innehavare måtte inrättas vid Uppsala universitet.

Stockholm den 24 januari 1964

John Lundberg

Bror E. Nyström

Alf Wennerfors

Ragnar Ekström

Erik V. Johansson

Hilding Johansson

Thyra Löfqvist

i Simrishamn

Erik Brandt

Erik Tobé

Chr. von Sydow

Iris Ekroth

Hans Hagnell

Sven Mellqvist

Sven Wedén

Ernst Jacobsson

Jean Braconier

John Eriksson

Sven Ekström

Arne Persson

i Bäckmora

i Iggesund

i Heden

Sven Vigelsbo

Jan-Ivan Nilsson

Augustinus Keijer

Annie Jäderberg

Aug. Spångberg

Ruth Forsling

Carl E. Johansson

Erik Grebäck

Essen Lindahl

Nils Fridolfsson

Bengt Bengtson

Stig F. Hansson

i Solna

i Önnarp

M. Berglund

Erik Anners

T. Fredriksson